

ด่วนที่สุด

ที่ สน ๐๐๑๘.๑/ว ๑๔๘๗



ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดและมันสำปะหลัง

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๔/๕๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙
จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ ได้ชี้แจงข้อมูลสถานการณ์ มาตรการและแนวทางการดำเนินการแก้ไข
ปัญหาภาคการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลังตกต่ำ และขอความร่วมมือให้จังหวัดแจ้งเกษตรกรใน
พื้นที่ทราบ

จังหวัดสกลนคร จึงขอให้อำเภอได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ชี้แจงสร้างความเข้าใจให้แก่
เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลังได้รับทราบโดยทั่วกัน รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่ง
มาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธวัช ศิริวิธนนกุล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

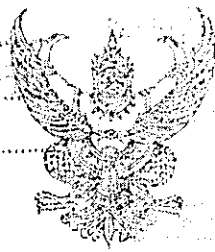
กลุ่มงานปกครอง

โทร./โทรสาร ๐-๔๒๗๑-๖๖๓๗

“ปวงข้าพระพุทธเจ้า ขอน้อมเกล้า น้อมกระหม่อม รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้”

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๔/ ๕๕๕๖



กรมการปกครอง

๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙

เลขรับ 108308

เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา สระแก้ว เชียงราย ลพบุรี อุทัยธานี เพชรบูรณ์ และลำปาง

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐ ๓/๑๐๑๑๓ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
- ๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๓/๑๕๐๙๓ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา สระแก้ว เชียงราย ลพบุรี อุทัยธานี เพชรบูรณ์ และลำปาง ซึ่งประสบปัญหาราคาผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลังตกต่ำ รวมทั้งขอให้พิจารณาหาแนวทางและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอชี้แจงสถานการณ์และแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. สถานการณ์ด้านการผลิตและการตลาด

๑.๑ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑.๑.๑ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดการณ์ว่า ผลผลิตปี ๒๕๕๙/๖๐ มีประมาณ ๔.๕๗ ล้านตัน (ผลผลิตออกสู่ตลาดมากพร้อมกันช่วงปลายเดือนตุลาคม - พฤศจิกายนประมาณ ๒.๒๗ ล้านตัน หรือประมาณร้อยละ ๔๙.๘๓ ของผลผลิตทั้งปี) ในขณะที่ความต้องการใช้รวม ๗.๘๒ ล้านตันต่อปี ขาดอีก ๓.๒๕ ล้านตัน จึงจำเป็นต้องนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงนำเข้าวัตถุดิบอื่นทดแทน อาทิ ข้าวสาลี DDGS (กากข้าวโพดจากการผลิตเอทานอล) เป็นต้น เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมไก่เนื้อและไก่ไข่เป็นหลัก

๑.๑.๒ ช่วงปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ ราคาวัตถุดิบทดแทนที่ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ โดยเฉพาะข้าวสาลีในตลาดโลกลดลงมากจนต่ำกว่าราคาวัตถุดิบในประเทศ เช่น ปลายข้าว มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ประกอบกับประเทศไทยได้ลดอัตราภาษีนำเข้าข้าวสาลีจากร้อยละ ๒๗ เหลือ ๐ ในปี ๒๕๕๖ ผู้ประกอบการจึงนำเข้าวัตถุดิบดังกล่าวเข้ามาใช้ทดแทนในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อปริมาณการรับซื้อและราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศ

๑.๑.๓ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จำนวนมากไม่มีเอกสารสิทธิ์ (ร้อยละ ๕๐) ในขณะที่ผู้ประกอบการไทยและสหภาพยุโรป - บราซิลนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับ IUP ในสินค้าประมง

๑.๒ มันสำปะหลัง

๑.๒.๑ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดการณ์ว่า ผลผลิตปี ๒๕๕๙/๖๐ มีประมาณ ๓๑.๑๙ ล้านตัน (ผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันช่วงเดือนมกราคม-เมษายน ๒๕๖๐ ประมาณ ๒๑.๘๖ ล้านตัน หรือร้อยละ ๖๗.๘๒ ของผลผลิตทั้งปี) ในขณะที่ความต้องการใช้รวม ๔๑.๓๓ ล้านตันต่อปี ทำให้ต้องมีการนำเข้าหัวมันสดเพื่อแปรรูปส่งออกประมาณ ๙ - ๑๐ ล้านตัน

๑.๒.๒ ผลผลิตมันสำปะหลังในประเทศลดลงจนเกษตรกรส่วนใหญ่จำเป็นต้องนำเข้ามันสำปะหลังที่ปลูกในพื้นที่อื่น ซึ่งต้องวิ่งเป็นมันสำปะหลังเกรด ๑ ที่มีความชื้นสูง และต้องนำเข้ามันสำปะหลังเกรด ๒ ซึ่งมีค่าได้มีเชื้อแป้งต่ำ เกษตรกรจึงจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาลดลง โดยในช่วงเดือนพฤศจิกายนราคาหัวมันสำปะหลังสดเกรด ๑ อยู่ที่ ๑.๒๕ บาท และเกรด ๒ อยู่ที่ ๑.๑๖ บาท ตามลำดับ

๒. การดำเนินการ

๒.๑ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒.๑.๑ การบริหารจัดการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี ๒๕๕๙/๖๐ กระทรวงพาณิชย์ได้ร่วมหารือกับโรงงานอาหารสัตว์ โดยโรงงานอาหารสัตว์ตกลงที่จะรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๙/๖๐ จากเกษตรกรในราคา กก.ละ ๘.๐๐ บาท ณ ความชื้น ๑๔.๕% ในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล และรับซื้อในจังหวัดต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีปริมาณการรับซื้อรวมไม่น้อยกว่า ๘ แสนตันในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ รวมทั้งเร่งบริหารจัดการการรับซื้อไม่ให้ติดคิวในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันเป็นจำนวนมาก และเปิดช่องทางพิเศษเพื่อให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์นำผลผลิตมาจำหน่ายโดยตรงได้ทันที

ทั้งนี้ เกษตรกรที่มีการเพาะปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมจะมีการรับซื้อในราคาที่แตกต่างกัน เนื่องจากโรงงานอาหารสัตว์ต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดได้ลงพื้นที่เพื่อติดตามปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๒ การบริหารจัดการการนำเข้าวัตถุดิบอื่นทดแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) กระทรวงพาณิชย์โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ได้กำหนดมาตรการให้ผู้นำเข้าข้าวสาลีที่ใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรต้องแจ้งข้อมูลปริมาณ สถานที่เก็บ แผนการนำเข้าและราคา เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลและรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรที่ใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ในภาพรวม

๒) กระทรวงพาณิชย์ได้ร่วมหารือกับสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย เพื่อแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนจากเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการนำเข้าข้าวสาลี และขอให้สมาคมฯชะลอการนำเข้าข้าวสาลีในช่วงที่ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศออกสู่ตลาดมาก (เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน)

๓) คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เห็นชอบแนวทางการบริหารจัดการการนำเข้าวัตถุดิบอื่นทดแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยกำหนดให้ข้าวสาลีตามพิกัดอัตราศุลกากร ประเภทย่อย ๑๐๐๑.๙๙.๙๐ เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตและต้องปฏิบัติตามมาตรการจัดระเบียบในการนำเข้าในราชอาณาจักร และกำหนดสัดส่วนการนำเข้าข้าวสาลีต่อการรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศในสัดส่วนไม่เกิน ๑๖% ของปริมาณข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศ

๒.๑.๓ กรณีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เพาะปลูกในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (นบขพ.) ได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ ศึกษารวมสาเหตุและปัจจัยแวดล้อมของสาเหตุการขาดพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ถูกต้องให้ชัดเจน เพื่อจะได้กำหนดมาตรการบริหารจัดการที่เหมาะสม

๒.๒ มันสำปะหลัง

๒.๒.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ และ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ อนุมัติแนวทางการบริหารจัดการมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๙/๖๐ จำนวน ๖ โครงการ ซึ่งมีกรอบวงเงินชดเชยรวมทั้งสิ้น ๑,๗๖๗.๗๒๕ ล้านบาท โดยมี ๔ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการให้สินเชื่อเพื่อค่าใช้จ่ายฉุกเฉินสำหรับเกษตรกร (๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลังในระบบน้ำหยด (๓) โครงการสินเชื่อเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตและการแปรรูปมันสำปะหลัง (๔) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร และมี ๒ โครงการ ๓ส.อยู่ระหว่างการตรวจสอบยอดรวมหนี้สินของเกษตรกร ได้แก่ (๑) โครงการพักชำระหนี้ ต้นเงินและลดดอกเบี้ยให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง (๒) โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งจะสามารถช่วยเหลือเกษตรกรในการลดต้นทุนการผลิต รักษาเสถียรภาพราคา พัฒนาส่งเสริมสินค้า รวมทั้งช่วยดูดซับผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดพร้อมกันมากในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๐

๒.๒.๒ คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง (นบมส.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ ได้มีการพิจารณามาตรการกำกับดูแลและรักษาราคามันสำปะหลังภายในประเทศ โดยมีมติกำหนดให้ปรับอัตราส่วนสต็อกในความครอบครองก่อนการส่งออกในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน จากเดิม ๑ : ๒ (มีสินค้า ๑๐๐ ตัน สามารถส่งออกได้ ๒๐๐ ตัน) เป็น ๑.๕ : ๑ (มีสินค้า ๑๕๐ ตัน สามารถส่งออกได้ ๑๐๐ ตัน) และให้ผู้ส่งออกซื้อมันสำปะหลังในประเทศเป็นหลัก ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ลงนามในระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการอนุญาตให้เกษตรกรนำมันสำปะหลังออกไปนอกราชอาณาจักร เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรอการนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

๒.๒.๓ กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการบริหารจัดการมันสำปะหลังเพิ่มเติม ดังนี้

๑) การเชื่อมโยงผลผลิตมันสำปะหลังเพื่อป้อนผลผลิตเข้าสู่อุตสาหกรรมเอทานอล ซึ่งได้ประชุมหารือร่วมกับกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ สมาคมการค้าผู้ผลิตเอทานอลไทย และสมาคมเอทานอลจากมันสำปะหลังไทย เพื่อพิจารณาแนวทางการสร้างเสถียรภาพราคามันสำปะหลังในประเทศ และผลักดันมันสำปะหลังเข้าสู่อุตสาหกรรมเอทานอล ซึ่งสามารถดูดซับหัวมันสดได้ประมาณวันละ ๓๓,๐๐๐ ตัน/วัน ผลิตเป็นเอทานอลประมาณ ๒.๐๓ ล้านลิตร/วัน โดยจะเชื่อมโยงรับซื้อหัวมันสำปะหลังสดในราคา กก.ละ ๑.๙๐ บาท จากสหกรณ์การเกษตรหรือกลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลังที่สามารถเริ่มรวบรวมผลผลิตได้ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน เป็นต้นไป จำนวน ๑๑ ราย เพื่อจัดส่งหัวมันสดให้แก่โรงงานเอทานอลในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ อุบลราชธานี ลพบุรี สระแก้ว ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และขอนแก่น รวม ๒,๖๕๐ ตัน/วัน ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ จะจัดทำข้อตกลงความเข้าใจร่วมกัน (MOU) ระหว่างกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และสมาคมการค้าผู้ผลิตเอทานอลไทย สมาคมเอทานอลจากมันสำปะหลังไทย เบื้องต้นมีโรงงานเอทานอลเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๗ แห่ง และสหกรณ์การเกษตร กลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลัง วิชากิจผู้ปลูกและแปรรูปมันสำปะหลัง จำนวน ๑๖ ราย

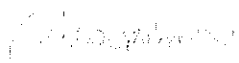
๒) การเชื่อมโยงตลาดแป้งมันสำปะหลังในอุตสาหกรรมแปรรูปชั้นสูง กระทรวงพาณิชย์ได้เจรจาขยายตลาดแป้งมันเส้น มันอัดเม็ด และกากมันอัดเม็ดในประเทศอินเดีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น โดยการจับคู่เจรจาธุรกิจ (Business Matching) กับผู้ซื้อต่างประเทศเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยมีผู้ประกอบการแป้งมันสำปะหลังและผู้ซื้อต่างประเทศ มีการขยายผลซื้อขายสินค้า แป้งมันเส้น ๑๐๐,๐๐๐ ตัน และกากมันอัดเม็ด ๑๐๐,๐๐๐ ตัน ปริมาณผลผลิตมันสำปะหลัง ๑.๗ ล้านตัน มูลค่ารวมทั้งสิ้น ๑๐,๗๑๐ ล้านบาท

๓) ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมแนะนำนวัตกรรมแปรรูปมันสำปะหลังต่างๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับการผลิตผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง อาทิ การแปรรูปมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอาหาร การผลิตภาชนะจากแป้งมันสำปะหลัง การผลิตพลาสติกชีวภาพ การใช้ในอุตสาหกรรมยา เป็นต้น อันเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังนอกเหนือจากอุตสาหกรรมเดิมที่ต้องพึ่งพาทตลาดต่างประเทศเป็นหลัก ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในอนาคต

ทั้งนี้ ใคร่ขอความร่วมมือท่านมอบหมายจังหวัดประชาสัมพันธ์ชี้แจงสร้างความเข้าใจถึงแนวทางและมาตรการช่วยเหลือให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลังทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ


(นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์)
ปลัดกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน
โทรศัพท์ ๐-๒๕๐๗-๕๗๑๘
โทรสาร ๐-๒๕๕๗-๕๕๐๒